

ADVIES

TRANSITIEPREMIE

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	25 juli 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	7 september 2022
Contactpersoon	Niels Morsink nmorsink@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

Transitiepremie

Mijnheer de minister

De sociale partners merken op dat een vereiste inschrijvingsperiode wordt voorzien van zes maanden voor niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die zelfstandige in hoofdberoep wensen te worden. Wellicht dient deze wachtperiode om te vermijden dat werkenden die zelfstandige in hoofdberoep willen worden ontslag nemen om vervolgens beroep te doen op het hogere bedrag van de transitiepremie in plaats van het lagere bedrag van de jobbonus+. Deze lange verplichte inschrijvingsperiode kan er echter toe leiden dat een niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekende zoals een student zijn of haar ondernemersdroom ten onrechte met zes maanden moet verdagen. Daarom vragen de sociale partners dat de niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekende minstens drie in plaats van zes maanden ingeschreven moeten zijn bij VDAB. Mocht na evaluatie blijken dat de periode van 3 maanden nog een te grote drempel vormt, kan deze periode nog worden teruggebracht naar 6 weken, omdat dit de minimale termijn is waarbinnen een pre-starterstraject kan worden afgewerkt. De sociale partners gaan er van uit dat VDAB gedurende deze periode ook de tijd neemt om het VDAB-aanbod en -dienstverlening onder de aandacht te brengen. Daarbij vragen de sociale partners dat de onderwijsinstellingen de warme overdracht van het onderwijs naar de arbeidsmarkt ondersteunen onder andere door een inschrijving bij VDAB aan te moedigen.

Ten tweede vragen de sociale partners om een terugvordering van de jobbonus plus via de transitiepremie zoveel mogelijk te vermijden.

Ten derde, vragen de sociale partners met aandrang om zoals afgesproken in het VESOC-akkoord 'Alle Hens aan Dek' de maatregel te evalueren binnen het brede landschap van ondernemersbegeleiding binnen het beleidsdomein Werk met aandacht voor effectiviteit en efficiëntie van de diverse instrumenten. De evaluatie dient zich onder meer toe te spitsen op de door de inspectie van financiën aangehaalde punten zoals nut, doelmatigheid en kostenefficiëntie in het kader van activering. Deze evaluatie kan een vertrekpunt zijn om het instrument doelgerichter in te zetten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2022/086 van 6 september 2022

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren
roepnaam	(besluit premie transitie ondernemerschap)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 15 juli 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw van 25 juli 2022, ontvangen door de VTC op 25 juli 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 september 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 6 september 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Economie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

- 2 Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt

Context

- 3 De transitiepremie voor ondernemers wordt op dit moment toegekend aan uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die starten met ondernemen
- 4 Om een werkzaamheidsgraad van 80% te realiseren is het belangrijk om iedereen aan boord te krijgen, ook niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden. Ondernemerschap blijft een gelijkwaardige optie voor de activering van werkzoekenden
- 5 Het Ontwerp voorziet in de uitbreiding van de transitiepremie naar deze doelgroep. De hoogte van de premie werd evenwel aangepast in functie van hun specifieke inschrijvingsperiode bij VDAB. Indien deze inschrijvingsperiode tussen de zes en twaalf maanden bedraagt, ontvangt men een kwart van het huidige bedrag van de transitiepremie. Indien deze inschrijvingsperiode meer dan twaalf maanden bedraagt, ontvangt men de helft van het huidige bedrag van de transitiepremie. Alle andere voorwaarden om de transitiepremie te verkrijgen, blijven behouden
- 6 De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens

“Art. 6

In artikel 8 van hetzelfde besluit wordt de zinsnede “artikel 3” vervangen door de zinsnede “artikel 2”

Dit artikel luidt dan

Het departement toets (moet zijn “toetst”) de aanvraag aan de toekenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 2, om te bepalen of de ondernemer een transitiepremie krijgt ”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

- 7 De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: aanvrager van een transitiepremie, natuurlijke persoon die een prestarterstraject organiseert,
- en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen
- identificatie- en contactgegevens, loopbaangegevens, opleidingsgegevens
- 8 Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

- 9 De wettelijke basis van het Ontwerp is het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren, artikel 4, dat stelt
- De Vlaamse Regering bepaalt
- 1° het bedrag van de transitiepremie voor ondernemers, de leeftijd van de begunstigde, de periode van de toekenning en de overige nadere voorwaarden en nadere regels,
- 2° wat verstaan wordt onder werkzoekende of daarmee gelijkgesteld wordt,
- 3° wat verstaan wordt onder een prestarters traject en de wijze waarop het succesvolle verloop ervan geattesteerd wordt,
- 4° met welke steunmaatregelen van de Vlaamse overheid voor werkzoekenden die zich in het Vlaamse Gewest vestigen als zelfstandige in hoofdberoep, de transitiepremie voor ondernemers niet mag gecumuleerd worden
- 10 Het decreet bevat geen bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens
- 11 Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG
- 12 Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft en beveelt aan om deze rechtvaardigingsgrond te voegen aan het Ontwerp of minstens aan de nota
- 13 De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52 1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen

- het doel van de verwerking,
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”),
- de betrokkenen,
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt,
- de opslagperioden,
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)

³ EHRM, arrest *Rotaru c Roumania*, 4 mei 2000, GWH 23 april 2015, arrest nr 44/2015, 63, GWH 5 oktober 2017, arrest nr 100/2017, 17, GWH 15 maart 2018, arrest nr 29/2018, 26, GWH 14 januari 2021, arrest nr 2/2021, overw B 22 1 e e, GWH 18 november 2021, arrest nr 158/2021, overw B 6, GWH 9 december 2021, B 53 1-B 53 2, R v St, adv 68 936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl St Kamer, 2020-2021, doc nr 551951/001, 94-98, SCHRAM, F, *Privacy & persoonsgegevens Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116, DEGRAVE, E, "L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p 161 e v

- 14 Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
- 15 Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
- 16 De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
- 17 Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁵.

3. Doelbinding

- 18 Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
- 19 De volgende doeleinden kunnen het uit het Ontwerp afgeleid worden: het onderzoeken van aanvragen tot het bekomen van een transitiepremie en het toekennen ervan.
- 20 De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
- 21 De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

- 22 Artikel 4 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

⁴ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,"

⁵ bv GwH nr 166/2011, 10 november 2011, overw B 43 3 e v, GwH nr 158/2021, 18 november 2021, overw B 8 4 2

23. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. De VTC gaat ervan uit dat dit het Departement Werk en Sociale Economie is, maar beveelt aan om de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk in het Ontwerp op te nemen, dit in afwachting van een aanpassing van het decreet.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁶ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
25. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁷ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
26. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁸.

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
29. De **categorieën van betrokkenen** zijn de aanvrager van een transitiepremie en de natuurlijke persoon die een prestarterstraject organiseert, terwijl de **categorieën van gegevens** zijn :
- de identiteitsgegevens van de ondernemer;
 - de datum van inschrijving in de Kruispuntbank voor Ondernemingen en het ondernemingsnummer;

⁶ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁷ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aannee van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

<https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC O 2020 01 DPIA lijsten v1 voor web.pdf>

⁸ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

- de datum van de start van een beroepsbezigheid als zelfstandige in hoofdberoep,
- de vestigingsplaats(en) van de onderneming,
- het bewijs van de VDAB waaruit de inschrijving van ondernemer als niet-werkende werkzoekende blijkt op het ogenblik, vermeld in artikel 2, 3° ,het bewijs van het bevoegde uitbetalingsorgaan waaruit blijkt dat de ondernemer uitkeringsgerechtigd was op het ogenblik, vermeld in artikel 2, 3° ,
- het attest dat de dienstverlener uitgereikt heeft, waaruit blijkt dat de aanvrager een prestartersproject met succes heeft doorlopen,
- het bewijs waaruit blijkt dat de ondernemer is aangesloten bij een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen of bij de Nationale Hulpkas voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen als zelfstandige in hoofdberoep,

- 30 De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking
- 31 Wat de ontvangers betreft het Departement Werk en Sociale Economie vermeld in artikel 25, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie
- 32 Art 7 § 2 Van het Besluit bepaalt verder dat het departement alle noodzakelijke gegevensbronnen kan raadplegen om de aanvraag te verwerken Als het departement via digitale gegevensbronnen beschikt over bepaalde gegevens en documenten vermeld in paragraaf 1, verstrekt de aanvrager die gegevens niet en voegt hij de documenten niet bij zijn aanvraag
- 33 De VTC stelt vast dat dit principe van het niet opvragen van gegevens waarover men beschikt een correcte toepassing van de regelgeving is maar is wel van oordeel dat duidelijker omschreven zou dienen te worden welke digitale gegevensbronnen aangesproken worden en welke categorieën van gegevens opgevraagd worden Het Ontwerp kan dit verduidelijken en het Besluit op die wijze aanvullen
- 34 In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden
- 35 De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol
- 36 Aangezien het een premie betreft, wijst de VTC op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financien en Begroting Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43)
- 37 Krachtens artikel 5 1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt
- 38 Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt
- 39 In het licht van artikel 6 3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen

6. Juistheid

- 40 Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG)

41. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

42. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
43. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 42, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

44. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
45. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹².

⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

47. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹³.

III. BESLUIT

48. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond voegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota aan de Vlaamse regering (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke bepalen en opnemen in het Ontwerp (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- specificeren welke gegevensbronnen gebruikt worden en welke categorieën van gegevens ermee uitgewisseld worden (luik 5);
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria in het Ontwerp opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-09-15 12:35:14 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.251/1
van 26 oktober 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren’

Op 28 september 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren’

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 20 oktober 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 oktober 2022.

*

1 Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 ‘tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren’.

De ontworpen wijzigingen hebben onder meer betrekking op de afbakening van de in aanmerking komende werkzoekenden (artikel 1 en 2), het bedrag van de transitiepremie (artikel 3), de verhouding tot de ‘jobbonus plus’ voor zelfstandigen (artikel 5) en de regeling van de verwerking van persoonsgegevens (artikel 8).

3.1. Het ontwerp vindt, behoudens wat betreft hetgeen hierna wordt opgemerkt, rechtsgrond in artikel 4 van het decreet van 22 december 2017 ‘houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren’, dat luidt als volgt. “De Vlaamse Regering bepaalt:

1° het bedrag van de transitiepremie voor ondernemers, de leeftijd van de begunstigde, de periode van de toekenning en de overige nadere voorwaarden en nadere regels,

2° wat verstaan wordt onder werkzoekende of daarmee gelijkgesteld wordt;

3° wat verstaan wordt onder een prestarterstraject en de wijze waarop het succesvolle verloop ervan geattesteerd wordt,

4° met welke steunmaatregelen van de Vlaamse overheid voor werkzoekenden die zich in het Vlaamse Gewest vestigen als zelfstandige in hoofdberoep, de transitiepremie voor ondernemers niet mag gecumuleerd worden ”

3.2. Artikel 8 van het ontwerp strekt tot invoering van diverse bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen

Voor deze bepalingen kan geen rechtsgrond worden gevonden in artikel 4, noch in enige andere bepaling van het decreet van 22 december 2017

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het

wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn¹

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband zijn de Raad van State, afdeling Wetgeving, en het Grondwettelijk Hof van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling, 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens, en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.²

Hieromtrent ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De bedoelde bepalingen in het ontwerp hebben geen betrekking op het privéleven, maar op de bescherming van persoonsgegevens. Artikel 6, 3 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming stelt dat de rechtsgrond voor de verwerking moet worden vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat deze rechtsgrond specifieke bepalingen kan bevatten, zoals de ‘essentiële elementen’. Het ontwerp voldoet aan deze voorwaarde.

De VTC stelt overeenkomstig in haar advies nr. 2022/086 van 6 september 2022 inzake het besluit dat. ‘het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, ...’ Deze elementen werden naar aanleiding van het advies toegevoegd aan het besluit, zodat het besluit effectief voldoende waarborgen bevat en beantwoordt aan de verplichtingen opgelegd door de AVG.”

Deze zienswijze kan niet worden bijgetreden.

Zoals blijkt uit de hiervoor aangehaalde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dient krachtens artikel 22 van de Grondwet het formeel legaliteitsbeginsel te worden nageleefd, in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, en in het bijzonder ook voor elke verwerking van persoonsgegevens.

Ook de verwijzing naar artikel 63 van de Algemene Verordening Gegevensverwerking, luidens welke bepaling de rechtsgrond voor bepaalde grondslagen voor verwerking moet worden vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is, belet niet dat de verwerking van persoonsgegevens mee wordt gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet. Overigens merkte ook de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) in het door de gemachtigde aangehaalde advies op dat de “opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft”

¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr 29/2010, B 16 1, GwH 20 februari 2020, nr 27/2020, B 17

² Adv RvS 68 936/AV, *Paul St* Kamer 2020-21, nr 55-1951/001, 119 (opmerking 101) Zie ook GwH 10 maart 2022, nr 33/2022, B 13 1, GwH 22 september 2022, nr 110/2022, B 11 2

en dat er daarbij “op gelet [moet] worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is”³

Conclusie is dat artikel 8 van het ontwerp pas doorgang kan vinden nadat het decreet van 22 december 2017 is aangevuld met een bepaling waarbij de essentiële elementen van de betrokken verwerking van persoonsgegevens worden geregeld⁴. Vervolgens kan de nadere uitwerking van die essentiële elementen worden overgelaten aan de Vlaamse Regering.

VORMVEREISTEN

4 Zoals hiervoor reeds werd vastgesteld *sub* 3 2, bevat artikel 8 van het ontwerp bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.

Bij de adviesaanvraag is advies nr. 2022/086 gevoegd dat de VTC op 6 september 2022 over het ontwerp heeft uitgebracht. Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot die bepalingen niet enkel het advies te worden ingewonnen van de VTC, maar ook het advies van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’. Het is immers die autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming⁵ heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de adviesverplichting waarin artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet⁶.

Naast hetgeen hiervoor reeds werd opgemerkt aangaande de rechtsgrond voor artikel 8 van het ontwerp, dient bijgevolg te worden vastgesteld dat in de mate dat bepaalde onderdelen van artikel 8 in het ontwerp behouden blijven, hoe dan ook het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit nog moet worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

³ Advies nr. 2022/086 van 6 september 2022 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, opm. 16-17.

⁴ Dit geldt niet voor het ontworpen artikel 17/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018, waarin “[h]et departement” wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Rekening houdend met artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (BWHI) kan voor de toepassing van het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet het aanduiden van de verwerkingsverantwoordelijke worden overgelaten aan de Vlaamse Regering, voor zover die verwerkingsverantwoordelijke tot de in artikel 87, § 1, BWHI bedoelde diensten of personen behoort.

⁵ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intekening van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

⁶ Adv. RvS 61 267/2/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl. St. Kamer* 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5 1 Artikel 1, 2°, van het ontwerp strekt ertoe artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 aan te vullen met een tweede lid, op grond waarvan bepaalde categorieën niet als werkzoekende worden beschouwd voor de toepassing van de ontworpen regeling. Het betreft onder meer categorieën van “de tijdelijk verplicht ingeschreven werkzoekenden” die in het ontworpen artikel 1, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 worden opgesomd.

Met de verplichting tot inschrijving wordt wellicht bedoeld op de verplichting die volgt uit de werkloosheidsreglementering, die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort. Krachtens artikel 59 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 ‘houdende de werkloosheidsreglementering’ bepaalt de minister tot wiens bevoegdheid de werkloosheidsreglementering behoort “in welke gevallen de tijdelijk werkloze werkzoekend moet zijn en als dusdanig moet ingeschreven zijn en blijven”. Artikel 34, eerste lid, van het ministerieel besluit van 26 november 1991 ‘houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering’ luidt als volgt:

“De werknemer die tijdelijk werkloos wordt in toepassing van artikelen 26, 51 en 77/4 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, en voor zover de tijdelijke werkloosheid niet het gevolg is van de schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst wegens overmacht die veroorzaakt wordt door de arbeidsongeschiktheid van de werknemer, moet na de eerste drie maanden ingeschreven zijn bij de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.”

Ondervraagd over het ontbreken van afstemming tussen het ontworpen artikel 1, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 en de federale werkloosheidsreglementering, verklaarde de gemachtigde het volgende.

“We kiezen er voor om VDAB als arbeidsmarktregisseur van het Vlaamse gewest aan te spreken en dus de begripsomschrijving die VDAB hanteert te volgen.”

5 2 Indien het niet de bedoeling is van de steller van het ontwerp om de uitgesloten categorieën te laten samenvallen met de categorieën van tijdelijk werkloze werknemers die zich krachtens artikel 34 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 verplicht moeten inschrijven, dreigt de verwijzing naar “de tijdelijk verplicht ingeschreven werkzoekenden” in het ontworpen artikel 1, tweede lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 aanleiding te geven tot verwarring en rechtsonzekerheid en kan deze verwijzing om die reden beter worden weggelaten.

Indien het wel degelijk de bedoeling is om die categorieën te laten samenvallen, moet worden vastgesteld dat zulks in de ontworpen bepaling hoe dan ook niet het geval is. Zo geldt bijvoorbeeld krachtens artikel 34 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 ook in het geval van tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaak een termijn van drie en niet van

zes maanden waarbinnen de betrokkene ingeschreven moet zijn.⁷ Bovendien dreigt de eventueel beoogde overeenstemming bij elke toekomstige wijziging aan de federale werkloosheidsreglementering in het gedrang te komen. Om die reden verdient het in voorkomend geval aanbeveling te verwijzen naar (onderdelen van) de federale werkloosheidsreglementering.

5.3. In beide gevallen rijst tot slot de vraag waarom de betrokken categorieën van tijdelijk werklozen slechts van het toepassingsgebied worden uitgesloten vanaf het tijdstip waarop zij zich verplicht moeten inschrijven. Ook voordien lijkt de betrokkene zich immers bij de VDAB te kunnen inschrijven, waardoor die in beginsel als een “werkzoekende” voor de toepassing van de regeling inzake de transitiepremie moet worden beschouwd.⁸

5.4. Het ontwerp moet op dit punt dan ook aan een bijkomend onderzoek onderworpen worden.

Artikel 3

6. Het bedrag van de transitiepremie zal, in afwijking van artikel 3 en 3/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018, worden bepaald in het ontworpen artikel 3/2 van dat besluit, zij het met kruisverwijzing naar artikel 3/1

De artikelen 3 en 3/1 van dat besluit worden niet gewijzigd en behouden bijgevolg hun gelding, in zoverre het ontworpen artikel 3/2 niet in een afwijking erop voorziet.⁹

⁷ Voor de wijziging bij het ministerieel besluit van 9 september 2022 ‘tot wijziging van de artikelen 34, 35, 36, 37 en 38 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering’ luiden de artikelen 34 en 35 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 weliswaar als volgt

“Art 34 De werknemer die tijdelijk werkloos wordt in toepassing van artikel 26 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, moet na de eerste drie maanden van werkloosheid

1° beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt;

2° werkzoekend zijn en als dusdanig ingeschreven zijn en blijven

Art 35 De werknemer die tijdelijk werkloos wordt in toepassing van artikel 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, is verplicht elke aangeboden passende dienstbetrekking te aanvaarden, indien hij ten minste gedurende zes maanden tijdelijk werkloos is bij de werkgever die hem tewerkstelt op het tijdstip van het aanbod

Een periode van volledige werkhervatting gedurende vier opeenvolgende weken stuit de voormelde periode van zes maanden ”

⁸ In de actueel geldende versie van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 moet het gaan om “een persoon die bij de VDAB ingeschreven is als niet-werkende werkzoekende”, maar in het ontworpen artikel 1, eerste lid, 1°, van dat besluit volstaat het dat het gaat om “een persoon die bij de VDAB ingeschreven is, geen betaalde beroepsarbeid verricht” en hetzij uitkeringsgerechtigd, hetzij niet-uitkeringsgerechtigd is. Uit de noodzaak om bepaalde categorieën uit te sluiten in het ontworpen artikel 1, tweede lid, 2°, kan worden afgeleid dat ook voor die categorieën is voldaan aan de voorwaarde dat zij geen betaalde beroepsarbeid verrichten

⁹ De gemachtigde bevestigde dat de bedragen vermeld in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 enkel nog relevant zijn voor oudere, nog lopende trajecten

Het eerste lid van het ontworpen artikel 3/2 stemt volledig overeen met artikel 3, eerste lid, van het te wijzigen besluit. Die bepaling is bijgevolg overbodig en moet uit de ontworpen bepaling worden weggelaten.

Het zou voorts de rechtszekerheid ten goede komen om de zinsnede “In afwijking van artikel 3/1”, in het tweede lid van het ontworpen artikel 3/2, te vervangen door “In afwijking van artikel 3 en 3/1”.

Artikel 5

7. Luidens het ontworpen artikel 6, tweede lid, van het te wijzigen besluit wordt “[h]et bedrag van de jobbonus plus, vermeld in artikel 4 van het decreet van 15 juli 2022 tot regeling van de toekenning van een jobbonus plus voor startende zelfstandigen [...] verrekend bij de transitiepremie als de ondernemer een jobbonus plus ontvangt.”

De gemachtigde bevestigde dat de ontworpen bepaling zo moet worden begrepen dat:

- daarmee enkel de hypothese wordt beoogd waarbij de ‘jobbonus plus’ reeds is toegekend, vooraleer de transitiepremie wordt uitbetaald,

- er daarom enkel wordt verwezen naar de premie voor het eerste jaar als startende zelfstandige in hoofdberoep, en niet die voor het tweede jaar (art. 5 van het decreet van 15 juli 2022),¹⁰

- het bedrag van de ‘jobbonus plus’ (600 euro) in dat geval in mindering zal worden gebracht van de transitiepremie.

Artikel 6 van het decreet van 15 juli 2022 ‘tot regeling van de toekenning van een jobbonus plus voor startende zelfstandigen’ bepaalt dat de ‘jobbonus plus’ niet kan “worden gecumuleerd met de premie die wordt toegekend conform het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren”.

Gevraagd naar de overeenstemming tussen het absolute cumulverbod in voormelde bepaling en de ontworpen verrekeningsregeling verklaarde de gemachtigde.

“Het cumulverbod is absoluut. Dat passen we in de praktijk ook toe in die zin dat beide premies financieel niet kunnen worden gecumuleerd. Echter kan het in de praktijk wel voorvallen dat men een jobbonus plus ontvangt vooraleer een transitiepremie wordt aangevraagd/goedgekeurd/uitbetaald. Wanneer dit wordt vastgesteld, gaat men het reeds uitbetaalde bedrag van de jobbonus plus volledig in mindering brengen met de uit te betalen transitiepremie. Op deze manier kan het absolute cumulverbod op een praktische manier worden geoperationaliseerd.

Andere werkwijzen zijn denkbaar, doch allen complexer en met meer risico’s. (bv. terugvorderen jobbonus plus om nadien het bedrag terug uit te betalen ikv de

¹⁰ Daarbij verduidelijkte de gemachtigde: “In het 2e jaar zijn we op de hoogte van het feit dat de ondernemer een transitiepremie heeft aangevraagd. In dit geval kan dus vermeden worden dat de ondernemer een 2e premie in het kader van de jobbonus plus ontvangt. Terugvorderingen zullen dan niet aan de orde zijn.”

transitiepremie; het uitbetalen van beiden premies en dan trachten het bedrag van de jobbonus terug te vorderen, etc.). Om die reden lijkt de gekozen werkwijze zowel juridisch als praktisch de meest aangewezen piste.”

Bijgevolg wordt, in de gevallen waarin de betrokkene recht heeft op een transitiepremie, de “jobbonus plus” retroactief beschouwd als (een voorschot op) een transitiepremie. Hoewel dergelijke werkwijze verenigbaar lijkt met het cumulverbod vervat in artikel 6 van het decreet van 15 juli 2022, zou zij op een duidelijkere wijze tot uiting moeten worden gebracht in de ontworpen bepaling zelf, waarin nu enkel wordt bepaald dat de “jobbonus plus” wordt “verrekend bij de transitiepremie”.

Artikel 6

8. In het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, 1°, dient het lidwoord “de” te worden ingevoegd voor het woord “ondernemer”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME